

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
Людмила Людмила ТРАНЧЕНКО
«*09*» *серпня* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 24 Сфера обслуговування

Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма: «Туризм»

Факультет: менеджменту

Умань – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 242 «Туризм і рекреація», освітньо-професійної програми «Туризм». Умань: Уманський НУС, 2024. 19 с.

Розробники:

к.ю.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Людмила МАШКОВСЬКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Протокол від «08» серпня 2024 року № 1.

Завідувач кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Людмила МАШКОВСЬКА

«08» серпня 2024 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету менеджменту.

Протокол від «09» серпня 2024 року № 1.

Голова Марина ГОМЕНЮК

«09» серпня 2024 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>24 Сфера обслуговування</u>	<i>Вибіркова</i>	
	Спеціальність: <u>242 Туризм і рекреація</u>		
Модулів – 1	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітньо-професійна програма: «Туризм»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 3		1-й	-
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр	
		2-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,0; самостійної роботи студента – 4,0		Лекції	
		14 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
Самостійна робота			
60 год.			
		Вид контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародне право» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва.

Навчальна дисципліна «Міжнародне право» належить до вибіркових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Туризм» підготовки фахівців другого рівня вищої освіти (магістр) за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» галузі знань 24 «Сфера обслуговування».

Мета вивчення дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти базових знань з основ міжнародного права, а також практичних умінь та навичок правильного тлумачення та застосування міжнародних нормативно-правових актів, необхідних для розв’язання комплексних теоретичних та практичних задач у сфері міжнародних відносин під час їх майбутньої професійної діяльності у галузі міжнародних відносин.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із системою основних та допоміжних джерел міжнародного права;
- формування у здобувачів вищої освіти поглиблених знань універсальної системи загальних принципів міжнародного права;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з практикою діяльності України стосовно втілення принципів та загальновизнаних норм міжнародного права на міжнародній арені;
- формування здатності здобувачів вищої освіти аналізувати міжнародно-правові норми та знаходити колізії між останніми та національним законодавством.

Предметом дисципліни є міжнародні відносини переважно міждержавного характеру як особливий вид соціальних відносин.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: навчальна дисципліна «Міжнародне право» має вагоме значення в структурно-логічній схемі підготовки фахівців і тісно пов’язана з іншими дисциплінами соціально-гуманітарної та фундаментальної і загальноекономічної підготовки.

Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм» спеціальності 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування(табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності	ПРН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
ЗК 2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.		
ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.		
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності	ПРН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
ЗК 4	Здатність розробляти проекти та управляти ними.		
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		
ЗК 5	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	ПРН 10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			

СК 1	Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійнотермінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.	ПРН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.		
СК 2	Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.	ПРН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
СК 5	Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.		
СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.		
СК 5	Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.	ПРН 10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.
СК 6	Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.		

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Міжнародне право», наведено в табл. 2, 3.

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Міжнародне право»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності	лекції, практичні заняття, дискусії, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ЗК 2	Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.		
ЗК 4	Здатність розробляти проєкти та управляти ними.		
ЗК 5	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.		
ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.		
ЗК 7	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.		
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 1	Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.	лекції, практичні заняття, дискусії, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, складання тематичних флеш-карт, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
СК 2	Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.		
СК 5	Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.		
СК 6	Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.		
СК 7	Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.		

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Міжнародне право»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм. самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 2	Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм. самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 10	Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.	Лекція, практичні заняття, індивідуальні консультації, кейс-метод, мозковий штурм. самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин

Міжнародне право як особлива система права. Проблема співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права. Міжнародне право про взаємодію з внутрішньодержавним правом. Дуалістична та моністичні теорії. Поняття та особливості міжнародного приватного права. Функції міжнародного права. Система міжнародного права. Поняття норм міжнародного права, їх класифікація. Структура норм міжнародного права. Неприпустимість посилення держави на своє національне законодавство з метою виправдання недотримання норм міжнародного права. Кодифікація міжнародного права. Поняття кодифікації і прогресивного розвитку міжнародного права. Основні напрями кодифікації міжнародного права. Міжнародно-правовий механізм імплементації норм міжнародного права. Імплементація та трансформація норм міжнародного права. Сфера застосування міжнародного права. Об'єктивна необхідність існування міжнародного права. Міжнародне право та міжнародна система.

Джерела міжнародного права. Основні джерела міжнародного права. Допоміжні джерела міжнародного права. Співвідношення договору і звичаю.

Тема 2. Суб'єкти міжнародного права

Суб'єкти міжнародного права. Поняття і властивості суб'єкта міжнародного права. Види суб'єктів міжнародного права. Основні суб'єкти міжнародного права. Похідні суб'єкти міжнародного права. Види держав. Правосуб'єктність суб'єктів. Обмеження міжнародної правосуб'єктності.

Тема 3. Відповідальність у міжнародному праві

Поняття, цілі та функції інституту міжнародно-правової відповідальності. Загальні принципи міжнародно-правової відповідальності. Мета міжнародноправової відповідальності. Зміст правовідносин міжнародно-правової відповідальності. Зміст правовідносин міжнародно-правової відповідальності. Суб'єкти міжнародно-правової відповідальності. Підстави міжнародно-правової відповідальності. Поняття та юридична природа міжнародної відповідальності. Теоретичні підходи до розуміння міжнародної відповідальності. Проблема відповідальності за правомірну діяльність. Підстави міжнародної відповідальності. Кодифікація інституту міжнародної відповідальності. Класифікація міжнародних правопорушень. Міжнародні правопорушення і міжнародні злочини. Види і форми міжнародної відповідальності. Матеріальна і нематеріальна (моральна, політична) відповідальність. Зміст сатисфакції, репарації та компенсації. Застосування в якості заходів відповідальності ресторації, реституції, субституції. Санкції і контрзаходи в міжнародному праві. Поняття та підстави їх застосування, співвідношення з формами відповідальності. Порядок притягнення до міжнародної відповідальності. Заява вимоги, розгляд ситуації, визначення виду і форми відповідальності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Тема 4. Право міжнародних договорів

Поняття права міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів. Об'єкт права міжнародних договорів. «Міжнародне договірне право», «міжнародне договірне право держав». Суб'єкти права міжнародних договорів. Кодифікація права міжнародних договорів. Поняття міжнародного договору. Найменування міжнародного договору. Об'єкт міжнародного договору. Ціль міжнародного договору. Види міжнародних договорів. Форма міжнародного договору. Мова міжнародного договору. Структура договору. Дія договорів, їх застосування і тлумачення. Укладання міжнародних договорів і набуття ними чинності. Прийняття тексту договору. Згода на обов'язковість договору. Набуття чинності. Застереження. Застосування договорів. Територіальна сфера дії договорів. Недійсність, призупинення або припинення дії договорів. Норми внутрішньодержавного права стосовно компетенції укладати договори. Види міжнародних договорів України. Пропозиції щодо укладення міжнародних договорів України. Повноваження на укладення міжнародного договору України. Надання згоди України на обов'язковість для неї міжнародного договору. Ратифікація міжнародних договорів Україною. Дотримання і виконання міжнародних договорів Україною. Оприлюднення реєстраша та збереження текстів міжнародних договорів України. Припинення та зупинення дії міжнародних договорів України.

Тема 5. Дипломатичне і консульське право

Поняття права зовнішніх зносин. Сфери дії органів зовнішніх зносин. Джерела та система права зовнішніх зносин. Право на участь у зовнішніх зносинах. Види органів зовнішніх зносин держави. Правовий стан органів зовнішніх зносин в середині держави. Формування внутрішньої і зовнішньої держави. Поняття дипломатичного права. Історія дипломата. Поняття консульського права. Сучасний етап кодифікації дипломатичного і консульського права. Основні принципи дипломатичної служби. Дипломатичні представництва. Види дипло-

матичних представництв. Завдання дипломатичної служби. Функції дипломатичного представництва. Глава і персонал дипломатичного представництва. Дипломатичні ранги. Кадри дипломатичної служби. Процедура призначення глави дипломатичного представництва. Підстави припинення місії дипломатичного представника. Дипломатичні привілеї та імунітети. Торгові представництва. Консульські представництва. Види консульських установ. Глава і персонал консульської установи. Функції консульських установ. Консульські привілеї та імунітети. Постійні представництва держав при міжнародних організаціях. Спеціальні Місії. Функції спеціальних місій. Правові засади та порядок організації діяльності дипломатичної служби України. Дипломатична служба України. Правове регулювання дипломатичної служби України. Кадровий склад дипломатичної служб в Україні. Призначення на дипломатичні посади та звільнення з них. Правовий статус працівників дипломатичної служби України.

Тема 6. Право міжнародних організацій

Історичні аспекти створення міжнародних організацій. Поняття та класифікація (види) міжнародних організацій. Юридична природа міжнародних організацій. Правосуб'єктність міжнародних організацій. Порядок створення міжнародних організацій та припинення їх існування. Повноваження та функції міжнародних організацій. Функції міжнародних організацій. Організація Об'єднаних Націй: історія створення, правовий статус, цілі та принципи. Установчі документи Організації Об'єднаних Націй. Внутрішня компетенція Організації Об'єднаних Націй. Членство в Організації Об'єднаних Націй. Структура Організації Об'єднаних Націй. Головні та допоміжні органи Організації Об'єднаних Націй. Спеціалізовані установи Організації Об'єднаних Націй. Роль і значення Організації Об'єднаних Націй. Регіональні міжнародні організації. Поняття міжнародних конференцій. Види міжнародних конференцій. Порядок роботи конференцій. Правила процедури конференції. Представництво і повноваження суб'єктів на конференції. Посадові особи конференції. Відкриття конференцій. Порядок ведення засідань конференцій. Прийняття рішень на конференції. Допоміжні органи конференції. Мови і звіти засідання конференції. Акти конференції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Тема 7. Міжнародний захист прав людини

Міжнародні стандарти у галузі прав людини та їх міжнародно-правове забезпечення у мирний час. Поняття міжнародних стандартів в галузі прав людини. Формування стандартів прав людини на універсальному рівні. Об'єктивні передумови необхідності розвитку співробітництва держав у галузі захисту прав людини. Основні групи міжнародних документів про захист прав людини. Міжнародні органи із захисту прав людини. Формування стандартів прав людини на регіональному рівні. Європейський Суд з прав людини. Контрольні механізми в рамках ОБСЄ. Захист прав людини у період збройних конфліктів. Правове положення учасників збройних конфліктів. Комбатанти. Військовополонені. Правове обмеження засобів і методів ведення збройної боротьби. Норми, що регулюють захист жертв збройного конфлікту. Правовий режим поранених, хворих та осіб, що зазнали корабельної аварії. Міжнародно-правовий захист цивільного населення, об'єктів і культурно-історичних цінностей під час війни або у випадку збройного конфлікту. Правовий статус фізичних осіб у сучасному міжнародному праві. Населення у міжнародному праві. Населення у внутрішньодержавному праві. Роль міжнародного права в регулюванні правового статусу індивідів. Категорії населення. Правовий режим іноземців. Право притулку. Міжнародно-правові питання громадянства. Значення громадянства у міжнародному праві. Проблеми подвійного громадянства в міжнародному праві. Способи набуття та припинення громадянства. Міжнародні стандарти, що регламентують правовий

статус окремих категорій населення. Законодавство України про правовий статус різних категорій населення.

Topic7. International protection of human rights

International standards in the field of human rights and their international legal support in peacetime. The concept of international human rights standards. Formation of human rights standards at the universal level. Objective prerequisites for the need to develop cooperation between states in the field of human rights protection. Main groups of international documents on human rights protection. International bodies for the protection of human rights. Formation of human rights standards at the regional level. The European Court of Human Rights. Control mechanisms within the OSCE. Protection of human rights during armed conflicts. Legal status of participants in armed conflicts. Combatants. Prisoners of war. Legal restriction of means and methods of armed struggle. Norms governing the protection of victims of armed conflict. The legal regime of the wounded, sick and shipwrecked persons. International legal protection of civilians, objects and cultural and historical property in time of war or in the event of armed conflict. Legal status of individuals in modern international law. Population in international law. Population in domestic law. The role of international law in regulating the legal status of individuals. Categories of the population. Legal status of foreigners. The right of asylum. International legal issues of citizenship. The meaning of citizenship in international law. Problems of dual citizenship in international law. Methods of acquisition and termination of citizenship. International standards governing the legal status of certain categories of the population. Legislation of Ukraine on the legal status of various categories of population.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п (с)	лаб	інд	с.р.		л	п (с)	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	-	9	10	11	12	13
Модуль 1												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.												
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА												
Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Суб'єкти міжнародного права	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Відповідальність у міжнародному праві	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	42	6	6	-	-	30	-	-	-	-	-	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.												
ГАЛУЗІ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА												
Тема 4. Право міжнародних договорів	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-

Тема5. Дипломатичне і консульське право	10	2	2	-	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема6. Право міжнародних організацій	12	2	2	-	-	8	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6			20	-	-	-	-	-	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.												
МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ												
Тема7. ** Міжнародний захист прав людини	16	2	4			10	-	-	-	-	-	-
Topic7. International protection of human rights												
Разом за змістовим модулем 3	16	2	4			10	-	-	-	-	-	-
Усього годин	90	14	16	-	-	60	-	-	-	-	-	-

**тема викладається англійською мовою

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ (ПРАКТИЧНИХ, ЛАБАТОРНИХ) ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Змістовий модуль 1.			
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА			
1	Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин	2	-
2	Тема2. Суб'єкти міжнародного права	2	-
3	Тема 3. Відповідальність у міжнародному праві	2	-
	Разом	6	-
Змістовий модуль 2.			
ГАЛУЗИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА			
4	Тема 4. Право міжнародних договорів	2	-
5	Тема 5. Дипломатичне і консульське право	2	-
6	Тема 6. Право міжнародних організацій	2	-
	Разом	6	-
Змістовий модуль 3.			
МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ			
7	Тема 7. Міжнародний захист прав людини Topic7. International protection of human rights	4	
	Разом	4	
Всього		16	-

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Міжнародне право в системі міжнародних відносин Кодифікація міжнародного права. Поняття кодифікації і прогресивного розвитку міжнародного права. Основні напрями кодифікації	10

	міжнародного права. Міжнародно-правовий механізм імплементації норм міжнародного права. Імплементація та трансформація норм міжнародного права. Сфера застосування міжнародного права. Об'єктивна необхідність існування міжнародного права. Міжнародне право та міжнародна система. Джерела міжнародного права. Основні джерела міжнародного права. Допоміжні джерела міжнародного права. Співвідношення договору і звичаю	
2	Тема 2. Суб'єкти міжнародного права Види держав. Правосуб'єктність суб'єктів. Обмеження міжнародної правосуб'єктності.	10
3	Тема 3. Відповідальність у міжнародному праві Матеріальна і нематеріальна (моральна, політична) відповідальність. Зміст сатисфакції, репарації та компенсації. Застосування в якості заходів відповідальності ресторації, реституції, субституції. Санкції і контрзаходи в міжнародному праві. Поняття та підстави їх застосування, співвідношення з формами відповідальності. Порядок притягнення до міжнародної відповідальності. Заява вимоги, розгляд ситуації, визначення виду і форми відповідальності.	10
4	Тема 4. Право міжнародних договорів Повноваження на укладення міжнародного договору України. Надання згоди України на обов'язковість для неї міжнародного договору. Ратифікація міжнародних договорів Україною. Дотримання і виконання міжнародних договорів Україною. Оприлюднення реєстрація та збереження текстів міжнародних договорів України. Припинення та зупинення дії міжнародних договорів України.	6
5	Тема 5. Дипломатичне і консульське право Спеціальні Місії. Функції спеціальних місій. Правові засади та порядок організації діяльності дипломатичної служби України. Дипломатична служба України. Правове регулювання дипломатичної служби України. Кадровий склад дипломатичної служб в Україні. Призначення на дипломатичні посади та звільнення з них. Правовий статус працівників дипломатичної служби України.	6
6	Тема 6. Право міжнародних організацій Поняття міжнародних конференцій. Види міжнародних конференцій. Порядок роботи конференцій. Правила процедури конференції. Представництво і повноваження суб'єктів на конференції. Посадові особи конференції. Відкриття конференцій. Порядок ведення засідань конференцій. Прийняття рішень на конференції. Допоміжні органи конференції. Мови і звіти засідання конференції. Акти конференції.	8
7	Тема 7. Міжнародний захист прав людини Категорії населення. Правовий режим іноземців. Право притулку. Міжнародно-правові питання громадянства. Значення громадянства у міжнародному праві. Проблеми подвійного громадянства в міжнародному праві. Способи набуття та припинення громадянства. Міжнародні стандарти, що регламентують правовий статус окремих категорій населення. Законодавство України про правовий статус різних категорій населення.	10
Разом		60

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Згідно Положення про організацію освітнього процесу в УНУС №01-16/10/од від 30.05.2024 р. індивідуальне завдання (ІЗ) є однією зі складових самостійної роботи здобувача вищої освіти.

Індивідуальне завдання відноситься до різновиду форм науково-дослідної роботи і дає змогу здобувачам вищої освіти опанувати практику вирішення конкретних ситуаційних завдань та здобути навичок дослідницько-пошукової діяльності.

Результати науково-дослідної роботи здобувача можуть бути презентовані у формі: рефератів, презентацій, участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, публікації тез у науковому збірнику за напрямом навчальної дисципліни, виступу з доповіддю на науковій конференції, участю у неформальній освіті тощо.

Мета індивідуальної роботи з дисципліни «Міжнародне право» – отримання здобувачем вищої освіти навичок науково-дослідної роботи у сфері міжнародного права.

Цілями виконання ІЗ з дисципліни «Міжнародне право» є – поглиблення теоретичних знань та практичних навичок у сфері міжнародного права, зокрема щодо основних положень сучасного міжнародного права, провідних підходів до міжнародного права світу, а також природних, політичних, демографічних, економічних, соціальних та культурних особливостей макрорегіонів світу.

ІЗ виконується студентами самостійно протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій викладачем відповідно до графіка освітнього процесу.

Кількість годин на індивідуальні завдання виділяється із загальної кількості годин, відведених на самостійну роботу і визначається НПП.

Рекомендації щодо виконання ІЗ розміщено у Методичних матеріалах для виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 242 «Туризм і рекреація» освітньо-професійної програми «Туризм».

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; мозковий штурм, експрес контроль, індивідуальні заняття із підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Міжнародне право» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=614> В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (залік) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання робіт, що

передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Передача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни «Міжнародне право»

Поточний (модульний) контроль											Сума
Кількість балів за модуль	Змістовий модуль 1 (40 балів)				Змістовий модуль 2 (40 балів)				Змістовий модуль 3 (20 балів)		
Кількість балів за теми	Т 1	Т 2	Т 3	Модульний контроль 1 (10 балів)	Т 4	Т 5	Т 6	Модульний контроль 1 (10 балів)	Т 7	Модульний контроль 2 (10балів)	100
в т.ч. за видами робіт:	10	10	10		10	10	10		10		
практичні заняття	5	5	5		5	5	5		5		
виконання СРС	5	5	5		5	5	5		5		

Поточний контроль.

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи студентів, розв'язання модульних завдань.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах; активність при обговоренні заявлених на занятті питань; результати бліцопитування та письмового або тестового контролю знань.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складових завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *модульних завдань* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем змістового модуля. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Міжнародне право» – 100.

Заохочувальні бали – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах – 1–10 балів; публікація наукових статей, тез доповіді на конференції– 1–10 балів.

Виконання студентами завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент одержує нульову оцінку. Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Машковська Л.В. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів другого рівня вищої освіти (магістр) спеціальності 242 Туризм і рекреація. Умань, УНУС. 2024. 42 с.
2. Машковська Л.В. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи з дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів другого рівня вищої освіти (магістр) спеціальності 242 Туризм і рекреація. Умань, УНУС. 2024. 38 с.
3. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право» для здобувачів другого рівня вищої освіти (магістр) спеціальності 242 Туризм і рекреація. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=614>

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аверочкіна Т.В., Кормич Б.А. Міжнародне митне право: навч. посіб. Київ : Фенікс 2024. 144 с.
2. Алієв Р.В., Ануфрієв М.І., Бортняк В.А., Грицай Т.Г. Міжнародне гуманітарне право. Особливості застосування в умовах збройної агресії РФ проти України: посібник. Київ : Центр учбової літератури 2022. 598 с.
3. Андрейченко С.С., Грушко М.В., Музика В.В. Міжнародне публічне право. Основні галузі та інститути: навч.-метод. посіб. Київ : Фенікс 2021. 292 с.
4. Аракелян М.Р., Бехруз Х., Акіменко Ю.Ю. Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України: сучасні виклики: монографія. Київ : Фенікс 2023. 464 с.
5. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. Міжнародне публічне право: основи теорії : навч.-метод. посіб. Одеса : Юридика, 2023. 252 с.
6. Мельниченко Р.Г. Міжнародне право: навч. посіб. Київ : Право 2020. 108 с.
7. Савчук К.О. Історія міжнародного права: курс лекцій. Київ : Фенікс 2021. 292 с.
8. Сироїд Т.Л., Фоміна Л.О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини: посібник. Київ : Право 2024. 502 с.
9. Тертишник В.М. Міжнародне співробітництво у сфері правосуддя: посібник. Київ. Алерта 2021. 276 с.

Допоміжна

10. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР Відомості Верховної Ради України. 1996, № 30, ст. 141
11. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 254к/96-ВР Відомості Верховної Ради України. 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144
12. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV, Відомості Верховної Ради України. 2003, №№ 40-44, ст.356

13. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12. 2010 р. № 2755-VI Відомості Верховної Ради України. 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112
14. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 р. № 322- VIII Затверджується Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375
15. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131
16. Декларація про державний суверенітет України: Декларація від 16.07.1990 р. № 55-XII Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1990, N 31, ст.429
17. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 50, ст.540
18. Про правонаступництво України: Закон України від 12.09.1991 р. № 1543-XII Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, N 46, ст.617
19. Про уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. № 776/97-ВР Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 20, ст.99
20. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. № 3773-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.179
21. Про громадянство: Закон України від 18.01.2001 р. № 2235-III Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 13, ст.65
22. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. № 3671-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 16, ст.146
23. Про імміграцію: Закон України від 06.07.2001р. № 2491-III Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 41, ст.197
24. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1991, № 29, ст. 377

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

25. Google Scholar – пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. URL : <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
26. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.rada.gov.ua>.
27. Законодавство України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/main/a>
28. Кабінет Міністрів України : Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
29. Гаазької конференції з міжнародного приватного права: офіційний сайт. URL : <https://www.hcch.net/>
30. Комісії ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ): офіційний сайт. URL : <https://uncitral.un.org/en>
31. Міжнародний інститут з уніфікації приватного права (УНІДРУА): офіційний сайт. URL : <https://www.unidroit.org>
32. Міжнародна торгова палата: Офіційний сайт. URL : <https://iccwbo.org/>
33. Міністерство юстиції України: офіційний сайт. URL : <https://minjust.gov.ua/>
34. Офіційні документи ЄС: URL : <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>
35. Повний список договорів Ради Європи: <https://www.coe.int/ru/web/conventions/full-list>
36. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua/>
37. Репозитарій Уманського національного університету садівництва. URL : <http://lib.udau.edu.ua/?locale=uk>

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Міжнародне право» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми. А також, можливість брати участь у програмі академічної мобільності.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Міжнародне право», здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані здобувачами вищої освіти будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі здобувача вищої освіти є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, здобувачам вищої освіти настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ

Відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в УНУС від 11 липня 2024 р., у робочій програмі з ОК «Міжнародне право» (2024-2025 н.р.) оновлено структуру та зміст навчальної дисципліни, переглянуто методичне забезпечення, доповнено список рекомендованої літератури та інформаційні ресурси.